

ଯୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସିଂ

ଜାନୁଆରୀ 25, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ ନ୍ୟାୟାଧୀଶପଦ]

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 :

ଧାରା 18, 20 - କ୍ଷତିପୂରଣ - ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ - ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଏବଂ ଗ୍ରହଣୀୟ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ - ଏହା ପରେ ଏହାକୁ ଭୁଲ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ - ମାନବ ଆଚରଣ ଏବଂ ଦକ୍ଷ କ୍ରେତାଙ୍କ ମାନଦଣ୍ଡରେ ପ୍ରମାଣକୁ ସାବଧାନତାର ସହିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ- ଅଧିକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ - ଦାବିଦାର ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାରାଧୀନ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2921/1996 ।

ଏଫ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 233/1988ରେ ଆହ୍ୱାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 3.2.94 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରମୋଦ ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ଏ. କେ. ଶ୍ରୀବାସୁଦେବ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବି. ଏସ୍. ଜୈନ, ଜେ. ପି. ସିଂହ ଏବଂ ଅଜୟ କେ. ଅଗ୍ରୱାଲ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆହ୍ୱାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଫେବୃଆରୀ 3, 1994 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା F.A. ସଂଖ୍ୟା 233/88 ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ଉତ୍ତର । 5.357 ଏକର କୃଷି ଜମି, ପରଗନା ତିନାଇୟାକୋଟ୍ ତହସିଲ ମହମ୍ମଦାବାଦ, ଜିଲ୍ଲା ଆଜମଗଡ଼ରେ ସିରସା ଆଲପିକା

ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଜାନୁଆରୀ 10, 1985 ରେ ତାଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରତି ଏକର ପିଛା @3, 658.87 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ଉତ୍ତରଦାତା ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 ର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ ନିମିତ୍ତ ମାଗିଥିଲେ । ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଫେବୃଆରୀ 17, 1988 ରେ ତାଙ୍କର କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ତିକ୍ତିରେ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ପ୍ରତି ଏକର 30,000 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ ନିମିତ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ଉଭୟ ଦାବିଦାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ, ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ପ୍ରତି ଏକର ପିଛା 69, 013.11 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । 6୯ଶ୍ରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଏହା ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଦାବିଦାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିବାରୁ, ଯେତେବେଳେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ଅଧିଗ୍ରହଣିତ ଜମିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ, ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଏବଂ ଗ୍ରହଣୀୟ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଦାବିଦାର ଭଳି ବାଦୀଙ୍କ ଉପରେ ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ । ଯଦି ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୁଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିବା ଭାର ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ । ଏହା ଆହୁରି ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ କ୍ରେତା କିମ୍ବା ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ନକରି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜର ବିବରଣୀରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ କାରବାର ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ । ମାନବ ଆଚରଣ ଏବଂ ବିବେକୀ କ୍ରେତାଙ୍କ ମାନଦଣ୍ଡରେ ପ୍ରମାଣକୁ ସାବଧାନତାର ସହିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ଯେ, ଏହି ମାମଲାରେ, ଯଦିଓ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଚାରୋଟି ବିକ୍ରୟ କାରବାରର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, କ୍ରେତା କିମ୍ବା ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲା ଯେ ଏହା ଅଧୀନରେ ଗୃହୀତ ବିକ୍ରୟ ବିଚାର ସତ୍ୟ ଏବଂ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଲକ୍ଷ୍ମକ କ୍ରେତା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମକ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା । ସମାନ ଭାବରେ, ବିକ୍ରୟ କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜମି ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଜମି ସମାନ ମୂଲ୍ୟର ସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ, ଜମିର ପ୍ରକୃତି ସମାନ ଏବଂ ସମାନ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ, ଏବଂ ସେହିପରି ତୁଳନାତ୍ମକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଭାବରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ଦାବିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ଏହି ଆଇନଗତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ବିକ୍ରୟ

ଦଲିଲର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହା ସମାନ ଭାବରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କାନ୍ଥନିକ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ କଳ୍ପନାର କୃତିତ୍ୱକୁ ଏଡାଇବା ଉଚିତ, ଏବଂ ସାଧାରଣ ବଜାର ସ୍ଥିତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ବିବେକୀ କ୍ରେତା ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ କି ନାହିଁ ତାହା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଆରାମ ଚଉକିରେ ବସିବା ଉଚିତ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ୱଳ୍ପ ଏବଂ ସତର୍କତାର ସହିତ ପ୍ରମାଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ରାଜକୋଷ ଉପରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଧ ଏଡାଇବା ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଚିତ । ଅଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବେଆଇନତା ଦ୍ୱାରା ପରିବେଷିତ ତେଣୁ, ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ରେକର୍ଡରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଆମେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଆଧାର ପାଉନାହିଁ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମ ପାଖରେ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଏବଂ ଦାବିଦାର ତଥା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରମାଣ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି କିନ୍ତୁ, ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଜି. ଏନ୍. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭୋକ୍ତାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
 ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
 ଅନୁବାଦକ

ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସିଂ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।